

kan betragtes som noget Uødvandigt, at Vædinger finde Sted ved Arbejde af den her omhandlede Beskaffenhed. Det er tværtimod det Almindelige. Under Udførelsen erhverves Erfaringer, som kaste et fuldstændigere Lys paa Forholdene, end tidligere kunde have; det kan vise sig, at det tilsigtede Formaal opnaas bedre og fuldstændigere ved en og anden Modifikation i Anlægget eller at der paa et eller andet Sted fordres større Styrke, end oprindelig antaget. Sær gjælder dette, hvor der, som i nærværende Tilfælde, arbejdes paa en Kyst, hvor der ikke tidligere er foretaget noget Anlæg, hvorfra Slutninger kunde drages, og hvor Værkerne i det forholdsvis udstrakte og sammenfattede Anlæg ere projekterede med stor Økonomi, idet der intetsteds er anbragt mere Materiale og Arbejde, end der neppe maatte anses fornødent for Diemedet. Naar der tages Hensyn hertil, ville de paa Bestyrelsens Foranledning foretagne Vædinger i Planen for Esbjerg Havneanlæg ikke kunne anses for betydelige, og det tør vistnok paastaas, at der neppe nogetsteds er udført et Vandbygningsarbejde, der ikke høre til de daglig forefaldende, hvor der ikke forholdsvis er ændret mere, end sket er i Planen for Esbjerg Havn.

Naar Statsrevisionen fremdeles har opfattet det Spørgsmaal, om Forstærkningerne og Tilføiningerne ikke have været en Følge af mindre nøjagtige Forundersøgelser, og hentydet særlig til de Vædinger, der ere bevirkede ved et undersøift Lørvælg, da skal man med Hensyn hertil tilbagefalde i Grundringen, hvorledes den Esbjergske Havnesag har udviklet sig. Forarbejderne udførtes i Marts 1865. Den stillede Opgave var at undersøge, paa hvilken Maade og med hvilke Beføstninger en Havn kunde anlægges ved Graadbyets Fjællandskyst. Det Spørgsmaal, som her først forelaa til Besvarelse, var: Hvor skal Havnen ligge? Til hvilken af Graadbyets Forgængerer skal den knyttes? Var Pladsen en Gang endelig valgt, havde man bygget Havnen, saa lod Intet herved sig forandre eller forbedre; og med Havnens Beliggenhed bestemtes tillige det Punkt, hvor Vest- og Sydbanen skulde udmunde. Paa Besvarelser af dette Spørgsmaal maatte derfor Undersøgelserne først og fortrinnsvis rettes. Dernæst var det at afgjøre, efter hvilke Grundsetninger Havnen skulde anlægges. Det nyttede ikke, at Anlægget skete paa det rette Sted, naar det ikke blev saaledes, at det kunde bruges, og desuden vedligeholdes med overkommelige Midler. Endelig skulde Planen udkastes og Overslag forfattedes. Det første Spørgsmaal — angaaende Havnens Beliggenhed — afgjordes i Løbet af Sommeren paa selve Stedet, og Afgjørelsen af det andet blev truffen, da de lokale Undersøgelser afsluttedes; men Udarbejdelsen af Planer og Overslag skete først derefter i Kjøbenhavn paa Grundlag af det samlede Materiale og i en meget kort Tid, da det var nødvendigt at

have Arbejdet fremmet saaledes, at det kunde forelægges Rigsdagen i betimelig Tid i Sessjonen 1865—66.

Undersøgelsen af det Areal, som var udført til Havnens Anlæg, og som havde en Udstrækning i Længde af omtrent 4,500 Fod og Brede af 2,000 Fod, kunde i den korte Tid, der var givet, ikke gjenneføres i saa fuldstændig Detail, at Grundens Egenheder kunde angives med Nøjagtighed paa ethvert Punkt. Der haabes imidlertid alt det Kendskab til det udstrakte Terrains Beskaffenhed, som udfordredes for, at der kunde tages Bestemmelse om Værkernes Konstruktion. Hvad særlig det undersøgte Lørvælg angaar, da var det vitterligt, at saadanne findes udenfor Fjællandskysten i denne Egn, men det var tillige bekendt, at disse Lag vare stærkt sammentrykkede, og i Reglen af ringe Tykkelse. Saadanne Lag vare uden væsentlig Betydning for Anbringelsen af de ydre Havneværter, og kun for Udførelsen af Døkhavnens Raimur og af Slusen vilde det være til Ulempe. Men paa den Del af Areal, hvor Døkhavn og Sluse i Følge den tagne Bestemmelse vilde komme til at ligge, forekom Lørvælg ikke. Dette kunde med temmelig høj Grad af Sikkerhed sluttet fra den almindelige Undersøgelse. Man lod det imidlertid ikke bero herved, men den korte Tid, der i Marts 1868 haabdes til Kontraktens Forberedelse, benyttedes til en Revision, idet der foretoges Boringer saa langt ud fra Land, som de omhandlede Værter strakte sig, og disse Boringer bekræftede Rigtigheden af den tidligere Slutning. At et Lørvælg fandtes og traadte frem i Grundens Overflade strax udenfor Grændsen for de mere detaillerede Grundundersøgelser, vidstes derimod ikke før ved Arbejdernes Begyndelse i 1869, da det bemærkedes af den tilsynsførende Ingenieur. At det ikke var opdaget af den Tekniker, som foretog Undersøgelserne i 1865, er meget forklarligt, naar henses til disse Undersøgelseres store Omfang samt til den underordnede Betydning, det detaillerede Kendskab til Grundens Beskaffenhed havde i Sammenligning med de store Spørgsmaal, som den Gang forelaa.

Til Oplysning om Betydningen af dette Lørvælg skal endnu bemærkes Følgende:

I Sommeren 1870 foreslog den tilsynsførende Ingenieur til Sikkerhed for Slusegabetes Bolværter at bortgrave den Del af Lørvælg, som vilde komme til at ligge bag Bolværterne, saa langt ind, som Ankerforbindelsen strakte sig. Han udtalte sig saaledes herom: „Hvorvel Lørvælgmassen tilsyneladende er temmelig kompakt, vil det med Grund kunne bestryges, at Væle og Ankere i de Bolværter, som blive at anbringe paa begge Sider af Slusegabet, ikke ville faae behørigt Fæste til at modstaa det betydelige Jordtryk.“ Den saaledes reiste Betænkelighed kunde ikke afvises, og under 31te August s. A. afsluttedes derfor Overenskomst med Entreprenøren om Lørvælg